

ŠTVRTÝ ROČNÍK KOLOKVIA O KERAMIKE Z DOBY RÍMSKEJ

VLADIMÍR TURČAN

V decembri 2005 sa v priestoroch Slovenského národného múzea-Archeologického múzea v Bratislave konal štvrtý ročník tradičného kolokvia, zameraného na otázky datovania, typológie, technológie a geografického rozšírenia jednotlivých druhov keramiky doby rímskej, so zameraním na domácu, germánsku produkciu. Akcie, tak ako minulé roky, sa zúčastnili archeológovia z Českej republiky (zastúpení pracovníkmi moravských inštitúcií), Rakúska a Slovenska. Náplňou stretnutia v roku 2005 (15. decembra) boli otázky spojené s produkciou keramiky točenej na kruhu z neskorej doby rímskej, pochádzajúcej z lokalít severne od Dunaja, teda z barbarského územia. Počas prezentácie nálezov osvedčenou formou boli účastníkom predstavené nálezy a nálezové celky z hľadiska chronologického i geografického. Oproti predchádzajúcim ročníkom, v ktorých boli prezentované len nálezy zo slovenského územia, bola v roku 2005 náplň kolokvia rozšírená aj o materiál z Moravy. Väčší geografický záber sa ukázal ako prínosný a efektívny z hľadiska sledovaných cieľov kolokvia tým skôr, že regióny juhozápadného Slovenska a južnej Moravy v dobe rímskej kultúrne, politicky i etnicky súviseli. Akcia bola pripravená v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV v Nitre, Nadáciou pre záchranu kultúrneho dedičstva a za finančnej podpory Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV.

Na kolokviu s hlavnou tému *Germánska keramika točená na kruhu z neskorej doby rímskej* boli prednesené nasledovné príspevky: Keramika z hrnčiarskych pecí z lokality Cífer-Páč (T. Kolník, V. Varsík); Výber keramiky z germánskych objektov na Záhorí (K. Elschek); Keramika z hrnčiarskych pecí v Skalici (V. Turčan); Keramika z hrnčiarskych pecí z Nitry-Chrenovej (G. Březinová); Nálezy z germánskeho objektu v Šaštine-Strážach – výskum L. Zachara (V. Turčan); Keramika zo sídliska Nitra-Párovské háje (K. Pieta); Hlavné typy na kruhu točenej keramiky zo Zlechova (T. Zeman); Sídliskové nálezy z neskorej doby rímskej z Kostelca na Hané (D. Vachútová, výskum M. Šmída); Materiál z pece z Rajhradic (D. Vachútová, výskum M. Přichystal); Germánske pece na sídlisku v Olomouci – Slavoníně (M. Kalábek).

Na nasledujúcich stránkach Zborníka Slovenského národného múzea C, 2006, Archeológia 16, prinášame skrátené verzie príspevkov, ktoré odzneli na kolokviu. Niektoré autori uverejňujú aj v širších súvislostiach. Materiál z Rajhradic bol už medzi tým publikovaný (Přichystal, M. – Vachútová, D.: Nález hrnčiárske pece z doby stehování národů v Rajhradicích, okr. Brno-venkov. In: Archeologie barbarů 2005. Sborník příspěvků z I. protohistorické konference Pozdné keltské, germánské a časné slovanské osídlení, Praha 2006, s. 499–514.) a ďalšie nálezové celky, predstavené na kolokviu, boli už aspoň v informatívnej podobe v odbornej tlači zverejnené, ostatné pripravujú jednotliví bádatelia do tlače.

DER VIERTE JAHRGANG VON KOLLOQUIEN ÜBER DIE RÖMISCHE KAISERZEIT

VLADIMÍR TURČAN

Im Dezember 2005 hat in den Räumen des Slowakischen Nationalmuseums -Archäologischen Museums in Bratislava der vierte Jahrgang vom traditionellen Kolloquium stattgefunden, orientiert auf die Fragen von Datierung, Typologie, Technologie und geographischer Ausbreitung von einzelnen Keramiktypen der römischen Kaiserzeit mit Konzentration auf heimische, germanische Produktion. An dem Unternehmen, ebenso wie in vorigen Jahren, haben die Archäologen aus der Tschechischen Republik (repräsentiert durch die Angestellten von mährischen Institutionen), Österreich und der Slowakei teilgenommen. Der Inhalt des Zusammentreffens im Jahre 2005 waren die Fragen verbunden mit Produktion von Germanische scheibengedrehte Keramik aus der späten römischen Kaiserzeit, stammend aus Fundstellen nördlich der Donau, d. h. aus barbarischem Territorium. Während der Präsentation von Funden in einer bewährten Form wurden den Teilnehmern die Funde und Fundverbände aus chronologischer sowie geographischer Sicht vorgestellt. Entgegen den vorangehenden Jahrgängen, wo man nur die Funde aus slowakischem Gebiet präsentierte, wurde im Jahre 2005 der Inhalt des Kolloquiums auch um das Material aus Mähren erweitert. Diese größere geographische Spannweite zeigte sich als beitragend und effektiv hinsichtlich der verfolgten Ziele des Kolloquiums um so mehr, dass die Regionen von Südwestslowakei und Südmähren in der römischen Kaiserzeit kulturell, politisch sowie ethnisch zusammengehängt haben. Die Aktion wurde vorbereitet in Zusammenarbeit mit dem Archäologischen Institut der Slowakischen Akademie der Wissenschaften in Nitra, der Stiftung für die Rettung vom Kulturerbe und unter der finanziellen Unterstützung der Slowakischen archäologischen Gesellschaft bei dcr Slowakischen Akademie dcr Wissenschaften.

Vorgetragen wurden folgende Beiträge: Keramik aus den Töpferöfen am Fundort Cífer-Páč (T. Kolník, V. Varsík); Keramikauswahl aus germanischen Objekten in der Záhorie-Region (K. Elschek); Keramik aus den Töpferöfen in Skalica (V. Turčan); Keramik aus den Töpferöfen in Nitra-Chrenová (G. Březinová); Funde aus einem germanischen Objekt in Šaštín-Stráže – die Ausgrabung von L. Zachar (V. Turčan); Keramik aus der Siedlung Nitra-Párovské háje (K. Pieta); Haupttypen der scheibengedrehte Keramik aus Zlechov (T. Zeman); Siedlungsfunde aus der späten römischen Kaiserzeit in Kostelec na Hané (D. Vachůtová, die Ausgrabung von M. Šmíd); Das Material aus einem Ofen in Rajhradice (D. Vachůtová, die Ausgrabung von M. Přichystal); Germanische Öfen in der Siedlung in Olomouc-Slavonín (M. Kalábek). Auf folgenden Seiten des Sammelbandes *Zborník Slovenského národného múzea – Archeológia*, den sie in Ihren Händen halten, bringen wir die Versionen von einigen Beiträgen des Kolloquiums. Das Material aus Rajhradice wurde inzwischen bereits publiziert (Přichystal, M. – Vachůtová, D.: Nález hrnčířské pece z doby stěhování národů v Rajhradicích (okr. Brno-venkov). In: Archeologie barbarů 2005. Sborník příspěvků z I. protohistorické konference „Pozdně keltské, germánské a časné slovanské osídlení. Praha 2006, s. 499–514). Einige weitere Fundverbände präsentiert im Rahmen des Kolloquiums wurden schon zumindest in einer informativen Form in der Fachliteratur publiziert, die anderen werden von den Verfassern zum Druck vorbereitet.

PhDr. Vladimír Turčan, Slovenské národné múzeum-Archeologické múzeum, Žižkova 12,
810 06 Bratislava, P.O. BOX 13
archeolog@snm.sk